
ОБЩИНА ДРЯНОВО



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.



2018 година

Приета с решение №/.....2018 г. на Общински съвет – Дряново



СЪДЪРЖАНИЕ

1 Въведение.....	4
2 Основание за разработване.....	5
3 Политика за енергийна ефективност в Община Дряново	7
4 Състояние на енергийното потребление в Община Дряново.....	9
4.1 Характеристика на Община Дряново.....	9
4.2 Текущо състояние. Бариери.....	14
4.3 Визия за развитие.....	17
5 Цел и обхват.....	18
5.1 Подцели	19
5.2 Потенциал.....	20
5.3 Приоритети.....	22
5.4 Енергийна ефективност в направления извън юрисдикцията на Община Дряново.....	23
6 Избор на програми, дейности и мерки.....	24
7 Очаквани ефекти от изпълнението на плана за енергийна ефективност на Община Дряново.....	26
8 Етапи на изпълнение.....	27
9 Наблюдение и контрол на плана за енергийна ефективност на Община Дряново	28
10 Източници на финансиране	28
10.1 Фонд “Енергийна ефективност”.....	29
10.2 Банкови заеми.....	29
10.3 Програми, Фондове.....	29
10.4 Използване на компаниите за енергийни услуги за осъществяване на проекти за енергийна ефективност в общините.....	30
10.5 Договори за енергийноэффективни услуги.....	30
10.6 Целева субсидия от централния бюджет.....	31
10.7 Целева субсидия от централния бюджет.....	31
10.8 Съвременни икономически механизми.....	31
11 Оценка на постигнатите резултати и отчет на изпълнението.....	31
12 Заключение.....	36



СПИСЪК НА АБРЕВИАТУРИТЕ

- ВИЕ** Възобновяеми източници на енергия
- КЕВР** Комисия за енергийно и водно регулиране
- ЕЕ** Енергийна ефективност
- ЕС** Европейски съюз
- ЕСМ** Енергоспестяващи мерки
- ЗЕЕ** Закон за енергийна ефективност
- ПУРБ** План за управление на речните басейни
- ЗУЕС** Закон за управление на етажната собственост
- ЗУТ** Закон за устройство на територията
- кв. км** Квадратни километри
- КВт** Киловат
- КВтч** Киловатчас
- КЕП** Крайно енергийно потребление
- ПЕЕ** Програми за енергийна ефективност
- МСП** Малки и средни предприятия
- НЕК** национална електрическа компания
- НМ** Населени места
- НСИ** Национален статистически институт
- ОА** Общинска администрация
- ПЧП** Публично-частно партньорство
- РЗП** Разгъната застроена площ
- MW** MegaWatt/ мегават
- МВтч** Мегаватчас
- GWh** Гигаватчаса



1. ВЪВЕДЕНИЕ

Повишаването на енергийната ефективност е един от основните инструменти, които водят до постигането на заложените цели на държавната политика в областта на икономиката и енергетиката не само на национално ниво, но и на местно. Общините, като консуматори на енергия, имат съществена роля в развитието на енергийната ефективност чрез изпълнението на заложените в плановете, програми и проекти енергоспестяващи мерки за намаляване на енергийната консумация.

Реализацията на общинските програми за енергийна ефективност води до:

- Намаляване на зависимостта на общините от доставка на енергия и енергоносители;
- Намаляване разходите за енергия и съответно повишаване на жизнения стандарт и качеството на живот;
- Повишаване конкурентоспособността на местната икономика;
- Откриване на иновативни производства и нови работни места;
- Ограничаване на негативното въздействие върху околната среда и климата.

Енергийната ефективност означава извличане на максимална полза от всяка единица енергия чрез възпитаване на съответното енергийно поведение у потребителите и използване на модерни технологии за задоволяване на ежедневните енергийни потребности. Тя е най-ефективният начин за спестяване на енергия и намаляване на емисиите на парникови газове в атмосферния въздух.

Енергийната ефективност може да се представи и като измерител за разумното използване на енергията, което представлява функция от повишаване на ефекта от дейностите, свързани с потребление на енергия, при същевременно намаляване на разходите за това без загубата на енергиен комфорт.

Енергийната ефективност, като елемент от политиката по устойчиво развитие, води до:

- Намаляване разходите за горива и енергия;
- Повишаване сигурността на снабдяването с енергия;
- Подобряване на топлинния комфорт;
- Намаляване емисиите на парникови газове.

Изготвянето на общински програми за енергийна ефективност е задължителна част от държавната политика по енергийна ефективност и налага участието на съответните регионални и местни структури. Общинските програми за енергийна ефективност целят да се намали нивото на енергопотребление в обектите - общинска собственост (сгради, инсталации, улично осветление и др.), като по този начин да се даде пример на населението и бизнеса с оглед генериране икономия на енергия в бита и индустрията.

Предвидените в настоящата програма мерки по енергийна ефективност имат за цел политиката по енергийна ефективност да се превърне в приоритетна на територията на община Дряново, като по този начин се повишат икономическия растеж и жизнения стандарт на населението на Общината и се подпомогне опазването на околната среда.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

Настоящата програма е структурирана съгласно Указанията на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) за разработване на планове/програми за енергийна ефективност.

2. ОСНОВАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ

Изготвянето на общинските планове за енергийна ефективност, както и на програмите за оползотворяване на енергията от възобновяеми източници и биогорива е един от приоритетите на кохезионната политика на Европейския съюз за периода до 2020 г. Чрез устойчиви енергийни проекти и стратегии за изпълнението на тези програми, кохезионната политика превръща екологичните предизвикателства - осигуряване качество на атмосферния въздух, намаляване изменението на климата и управление на ресурсите, във възможности за развитие на регионите и превръщането им в по-атрактивно място за инвестиции и създаване на нови работни места.

Като продължение на тази политика, Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, въведена в българското законодателство с новия Закон за енергийната ефективност, предвижда в т. 18 от преамбюлната си част, че държавите-членки следва да насърчават общините и другите публични органи да приемат интегрирани и насочени към устойчиво развитие планове за енергийна ефективност с ясни цели. Въвеждането на Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност в българското законодателство със сега действащия Закон за енергийната ефективност (ЗЕЕ) на практика постави общините в Република България в ситуация, при която всяка една от тези общини следва да приеме нова, актуална програма за енергийна ефективност, съответстваща на изискванията на Директивата и на ЗЕЕ за:

- реализацията на дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност в съответствие с Националния план за действие по енергийна ефективност 2014 - 2020 г., водещи до икономии на енергия не само в крайното, но и в първичното потребление на енергия;
- изпълнение на индивидуални цели за енергийни спестявания, като част от националната задължителна цел за енергийни спестявания на Република България до 2020 от страна на т.нар. „задължени лица - търговци с енергия“ при крайните клиенти на енергия, към които принадлежат и общините;
- въвеждане на допълнително изискване, освен енергийната ефективност на сградния фонд на общините, да се повиши и енергийната ефективност на уличното осветление (за общини с население над 20 000 души).

По силата на чл. 12, ал. 1 - ал. 3 от ЗЕЕ държавната политика в областта на енергийната ефективност се изпълнява от всички държавни и местни органи, като за целта тези органи разработват и приемат програми по енергийна ефективност, съответстващи на целите, заложи в:

1. Националната стратегия по енергийна ефективност на Република България;
2. Националния план за действие по енергийна ефективност 2014 -2020 г.;



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

3. Националният план за сгради с близко до нулево потребление на енергия, националният план за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охлаждаемите сгради - държавна собственост, използвани от държавната администрация и

4. Националната дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществените и частния национален жилищен и търговски сграден фонд. Програмите по енергийна ефективност се разработват при отчитане на стратегическите цели и приоритети на регионалните планове за развитие на съответните райони, изготвени на основание чл. 4, ал. 3 от Закона за регионалното развитие, както и въз основа на перспективите за устойчиво икономическо развитие на 6 съответните райони за икономическо планиране.

По аргумент от чл. 12, ал. 4 от ЗЕЕ, средствата за изпълнение на програмите по енергийна ефективност се осигуряват в рамките на бюджетите на държавните органи и на общините. Планът за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г. е разработен на база на:

Европейско законодателство:

- ДИРЕКТИВА 2006/32/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 5 април 2006 година относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги, която отменя Директива 93/76/ЕИО на Съвета;
- ДИРЕКТИВА 2010/31/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 19 май 2010 година относно енергийните характеристики на сградите (преработена версия на ДИРЕКТИВА 2002/91/ЕС);
- ДИРЕКТИВА 2012/27/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО;
- ДИРЕКТИВА 2009/28/ЕО за енергията от възобновяеми източници.
- ДИРЕКТИВА 2002/91/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА от 16 декември 2002 година относно енергийната ефективност на сградния фонд

Законови в Република България:

- Закон за енергийната ефективност - Основна цел на ЗЕЕ е да допринесе съществено постигане на целите на страната ни в областта на ЕЕ, намаляване на потреблението на енергия и насърчаване подобряването на енергийните характеристики на сградите. Националната цел за енергийни спестявания е разпределена като индивидуални цели за енергийни спестявания между три групи задължени лица. Областните управители и кметовете на общини ще разполагат с широки правомощия за организация и координация на дейностите, свързани с изпълнение на националните програми за енергийна ефективност и рационално използване на местните възобновяеми източници. При ново строителство, преди започване на строежа, следва да бъде разгледана и взета предвид техническата осъществимост по отношение на инсталирането на системи за използване на енергия от ВИ. Новите сгради следва да са съобразени с минималните изисквания за ЕЕ. Сертифицирането за ЕЕ на сградите има за цел удостоверяване актуалното състояние на потреблението на енергия в тях,



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

енергийните характеристики и съответствието им със скалата на класовете на енергопотребление.

- Закон за енергията от възобновяеми източници;
- Закон за енергетиката - Законът за енергетиката е разработен въз основа Енергийната стратегия на Република България. Той се основава и на сравнителен анализ на нормативната уредба на страните от Европейския съюз, на Договора към Европейската енергийна харта и други правни източници, в съчетание с особените изисквания на националното законодателство. Законът е изцяло съобразен с изискванията на Директивите на Европейския съюз, определящи общите правила на вътрешния пазар на електрическа енергия и природен газ.
- Закон за опазване на околната среда - опазването на околната среда за сегашните и бъдещите поколения и защитата на здравето на хората, съхраняването на биологичното разнообразие в съответствие с природната биогеографска характеристика на страната, контрол и управление на факторите, които увреждат околната среда, предотвратяването и ограничаването на замърсяването, стратегиите, програмите и плановете за опазване на околната среда.
- Закон за чистотата на атмосферния въздух - целта на закона е да се защити здравето на хората и на тяхното потомство, животните и растенията, техните съобщества и местообитания, природните и културните ценности от вредни въздействия, както и да предотврати настъпването на опасности и щети за обществото при изменение в качеството на атмосферния въздух в резултат на различни дейности.
- Закон за устройство на територията - Този закон е в тясна връзка със ЗЕЕ, отнасяща се до енергийния одит, сертификация и паспортизация на сградите – публична и частна общинска и държавна собственост. Обследването за енергийна ефективност /ЕЕ/ на сгради има за цел да установи нивото на потребление на енергия, да определи специфичните възможности за намаляването му, и да препоръча мерки за повишаване на ЕЕ.
- Подзаконовни нормативни актове, свързани с посочените закони за прилагането им.

3. ПОЛИТИКА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В ОБЩИНА ДРЯНОВО

Намаляване на енергопотреблението може да бъде реализирано по различни начини. Много често енергоспестяването или икономията на енергия се възприема като философия на бедността и се свързва с намаляване разходите за енергия, чрез известни ограничения. Енергийната ефективност е качествено понятие, характеризиращо рационалното използване на енергийните носители чрез подобряване качеството на енергийните услуги при най-приемлива цена за обществото.

Задача на общинския план за енергийна ефективност на Община Дряново 2018-2020 г. е активизиране на държавната политика на общинско ниво, съобразно специфичните условия на всяка община.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

В България и на територията на Община Дряново официалните цели на държавната политика са приети в следните документи:

- Закон за енергетиката и енергийната ефективност,
- Енергийна стратегия на България,
- Управленска програма на Правителството на Република България,
- Национален план за действие по промените в климата,
- Национална програма за развитие: България 2020
- Националната програма за развитие: България 2020 и съответните тригодишната - Тригодишният план за действие за изпълнението на Националната програма за развитие: България 2020 в периода 2017-2019 г. е приет с Решение № 1080 на Министерския съвет от 22 декември 2016 г.

До настоящия момент Община Дряново провежда своята политика по енергийна ефективност на база на изминалите:

- Тригодишният план за действие за изпълнението на Националната програма за развитие: България 2020 в периода 2014-2016 г. е приет с Решение № 210 на Министерския съвет от 15 април 2014 г.
- Тригодишният план за действие за изпълнението на Националната програма за развитие: България 2020 в периода 2015-2017 г. е приет с Решение № 794 на Министерския съвет от 02 декември 2014 г.
- Тригодишният план за действие за изпълнението на Националната програма за развитие: България 2020 в периода 2016-2018 г. е приет с Решение № 1032 на Министерския съвет от 30 декември 2015 г.

Общинският план за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г. цели:

- Намаляване на енергоемкостта на Брутния вътрешен продукт;
- Намаляване на вредните газови емисии в атмосферата – подобряване на екологичната обстановка в Община Дряново;
- Подобряване комфорта на живот на жителите на община Дряново;
- Постигане на устойчиво развитие.

При разработката на програмата водещ беше въпроса, как рационалното използване на енергията може да допринесе за постигане на основната стратегическа цел и подцелите на Плана за развитие на Община Дряново, а именно:

Създаване на условия за устойчиво икономическо и социално развитие на Община Дряново в съответствие с българското и европейско законодателство и стратегически документи в рамката на местните особености и ресурси, приоритетите, мерките и конкретните действия за постигане на устойчиво местно развитие в тяхната взаимна обвързаност.

През 2018 год., правителството в своята Управленска програма декларира, че устойчивото развитие и реалният икономически растеж са негови основни цели, а енергийната ефективност е определена за приоритет на отрасъл енергетика. Енергийната стратегия на България до 2020 посочва, че основна стратегическа цел на икономиката трябва да бъде



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

рационалното използване на енергийните ресурси. Като основен принцип на енергийната политика на страната е дефинирана активната социална защита чрез пренасочване на държавните субсидии от производителя към потребителя, изпълнение на мерки за енергийна ефективност и въвеждане на социално ориентирани тарифи. Постигането на трите ключови цели на националната енергетика - конкурентност, надеждност и отговарящо на изискванията за опазване на околната среда енергоснабдяване, може да бъде успешно само, ако е придружено с провеждане на действена политика за енергоспестяване, интегрирана в цялостната държавна политика за икономическо и социално развитие.

До настоящия момент Община Дряново стриктно спазва своите ангажименти като орган на местното самоуправление и местната власт в областта на енергината ефективност, именно:

- Извършва енергийни обследвания за всички обитавани сгради за обществено обслужване в експлоатация с разгъната застроена площ над 250 кв. м.;
- Извършва ежегодна проверки за енергийна ефективност на отоплителни водогрейни котли и климатични инсталации;
- Следи заложените индивидуални цели за енергийни спестявания;
- Управление на енергийната ефективност в сгради и стопански потребители;
- Представят ежегодно отчети за изпълнение на плановете на изпълнителния директор на Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) енергийна ефективност.

4. СЪСТОЯНИЕ НА ЕНЕРГИЙНОТО ПОТРЕБЛЕНИЕ В ОБЩИНА ДРЯНОВО

4.1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА ДРЯНОВО

Планът за енергийна ефективност на Община Дряново и програмата към него са разработени и структурирани въз основа на съществуващите данни за административно – териториалната характеристика на Общината, за икономика, за промишленост, за селско стопанство, за инженерна инфраструктура и за сградния фонд.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.



Фигура 1: Карта на Община Дряново

Селищната структура на община Дряново е съставена от 63 населени места, от които 1 град и 62 села. Град Дряново е административен, културен и социално-икономически център в общината. Урбанистичната мрежа е равномерно разпределена в пространствената структура на общината, като средната гъстота е по-ниска от тази на областта – 34,8 кв.км. на едно селище при средна за страната от 59,3 кв.км.

Текущата демографска ситуация в общината се характеризира с продължаващо намаляване и застаряване на населението, ниска раждаемост и задържащо се високо равнище на общата смъртност. Към 30.03.2018 г., населението в община Дряново възлиза на 9 615 жители по данни на ГД ГРАО.

Община Дряново е разположена в южната част на Северен централен район за планиране и граничи с общините Трявна, Габрово, Севлиево и Велико Търново. Общината заема площ от 248,5 км², което е близо 0,22 % от територията на страната. От общата ѝ площ 167 224 дка е заета от земеделски територии, 79 624 дка от горски територии, 2 452 дка са водни течения и водни площи, 2 758 дка са териториите, отредени за транспорт и инфраструктура и 16157 дка са заети от населени места и урбанизирани територии.

Релефът е разнообразен, силно разчленен и пресечен. Наблюдават се поредица от долини, прорязани от дерета и оврази, тесни ридове и била със стръмни склонове. Надморската височина варира от 180 м. н. в. до 640 м. н. в. Хоризонталното разчленение на релефа варира от 1,5 до 3 км., а вертикалното от 100 до 200 м. Най-високата точка е „Минин чукар“ с надморска височина 704 м., разполовена на платовидното възвишение „Стражата“. Според природно-географската подялба на България, общината попада в Средната подобласт на



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

Предбалкана. Разположението ѝ върху карстов терен определя наличието на множество пещери, понори, въртопи и кари, като най-популярната е пещерата „Бачо Киро“.

Община Дряново се характеризира с умерено-континентален климат и средногодишната температура е 10°C, като лятото средната юлска температура е около 21°C, а зимата средната януарска температура е около 1,3°C. Преобладават западните, северозападните и североизточни ветрове, ориентирани по речните долини. Средната скорост на вятъра е около 1 м/сек. През лятото при издигането на въздушните маси в Предбалкана, обикновено се поражда мощна гръмотевично – дъждовна облачност. Валежите са с летен максимум, зимен минимум и средногодишен обем от 750 мм. Най-много валежи падат през месеците май-юни, а най-малко през месеците януари и февруари. Районът се характеризира с най-висока за страната годишна продължителност на слънчевото греене и липсващи мъгливи дни.

През територията на общината протичат реките Янтра, Дряновска и техните многобройни притоци, от които Андъка, Рамадана, Мала дрянка и други. Те попадат в Черноморската отточна област като притоци на река Дунав. Река Янтра (286 км.) е втора по големина река на Дунавската водосборна област в България. Тя се използва за напояване и отделни промишлени дейности. На река Янтра са изградени две водни електрически централи - ВЕЦ „Янтра” и ВЕЦ „Каломен”.

Основната преобладаващата почвена покривка е от сиви горски почви. Сивите горски почви се образуват в условията на умереноконтинентален климат и имат ясно изразен хумусен хоризонт. Притежават неблагоприятни физикомеханични свойства. Почвеният пласт е тънък и с пепеляв цвят. По долините на реките има наличие на алувиални и делувиялни почви, предимно по поречието на река Янтра и река Дряновска. Намират се на заливните тераси на реките и са богати на скални материали и хумусни вещества.

➤ Икономическо състояние

Икономическото състояние на област Габрово, на територията на която е разположена община Дряново, като цяло е задоволително. Чуждестранни преки инвестиции в нефинансовите предприятия с натрупване към 31.12.2016 г. възлизат на 302 616.2 хил. евро. По данни на НСИ към 31.12.2016 г. икономическото състояние на област Габрово се характеризира по следния начин:

ПОКАЗАТЕЛ	ДАНИИ
Разходи за придобиване на ДМА (хил.лв)	229 920
Оборот (хил. лв.)	2 998 277
Произведена продукция (хил. лв.)	2 105 682
Добавена стойност по факторни разходи (хил. лв.)	768 129
Относителен дял на предприятията с до 9 заети лица в общия брой предприятия за областта (%)	91.6
Относителен дял на предприятията с 10-49 заети лица в общия брой предприятия за областта (%)	6.8



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

Относителен дял на предприятията с 50-249 заети лица в общия брой предприятия за областта (%)	1.3
Относителен дял на предприятията с повече от 250 заети лица в общия брой предприятия за областта (%)	0.3

Таблица 1: Икономическо състояние на област Габрово към 31.12.2016 г.

Благоприятното местоположение на община Дряново обуславя нейното многоотраслово икономическо развитие. Коефициентът на икономическа активност в общината е 65.1%, а относителния дял на икономически неактивните лица е 34.9%.

В общината преобладават предимно малки и микро предприятия и фирми, работещи в областта на преработвателната промишленост, търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, като в процентно съотношение те представляват повече от 50% от общия брой регистрирани предприятия на територията на община Дряново. Броят на същите през последните 5 години се запазва относително постоянен.

➤ **Земеделие и животновъдство**

По данни на Общинска служба „Земеделие“ на Община Дряново през 2017 г. селскостопанския фонд на общината възлиза на 150 170 декара, от които обработваеми са 91 107 декара. Общият горски фонд е 79 941 декара, от които 29 805 декара частна собственост. Основните отглеждани култури са мека пшеница (2 953 дка) и царевица за зърно (1 330 дка). Много от земеделските стопани поддържат и естествени ливади (8 870 дка).

Справката на Общинска служба „Земеделие“ на Община Дряново показва, че през 2017 г. в общината са се отглеждали 901 глави едър рогат добитък (говеда и биволи), 1297 овце и 185 кози. Четирима стопани отглеждат калифорнийски черви върху общо 1477 кв.м., а един стопанин отглежда охлюви върху 900 кв.м. Тези нови за района земеделски практики показват, че отрасълът има потенциал за бъдещо развитие и интерес към него имат значителен брой лица – регистрираните земеделски стопани – физически лица наброяват 285 души, а са сформирани и 8 земеделски кооперации.

➤ **Транспортна достъпност**

Община Дряново се намира в Северен централен район на планиране на България (област Габрово). През територията на общината преминава републикански път I-5, съвпадащ с европейски път E85: Русе – Бяла – Велико Търново – Стара Загора – Хасково – Свиленград, осигуряващ добрата транспортна достъпност на населените места до общинските и областните градове в региона. Връзката с тях се осъществява предимно с автомобилен транспорт като общината се характеризира с ниска гъстота на пътна мрежа.

Републиканската пътна мрежа, преминаваща през територията на община Дряново, е с обща дължина от 100,036 км. и включва първокласни и третокласни пътища - Път I-5 /18,265км./, Път III-303 /8,721 км./, Път III-406 /8,737км./, Път III-609 /27,931км./, Път III-4041 /17,930км./, Път III-5002 /8,670км./ и Път III-5502 /9,782км./.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

Общинската пътна мрежа се състои от 105 км., които не са в добро състояние на пътната настилка и прилежащата техническа инфраструктура. Тези фактори водят и до затруднени транспортни връзки на селата с общинския и областния център.

Железопътната линия, свързваща общината с останалата част на страната, обвързва линейно разположените шест населени места Соколово, Ганчовец, спирка Дряново, гара Дряново, Дряновски манастир, Царева ливада в рамките на общината и прави връзка с 2 международни линии:

1. Железопътна линия № 2: София - Мездра - Плевен - Левски - Горна Оряховица - Търговище - Шумен - Варна;
2. Илиянци - Карлово - Тулово - Дъбово - Зимница.

➤ **Енергийна инфраструктура**

Електропроводната и електроразпределителната мрежа осигурява достатъчна сигурност и оперативност в захранването на всички селища. Инсталираната мощност е оразмерена за по-големи товари от сегашното потребление. Два частни ВЕЦ-а работят на територията на общината, те като повечето подстанции работят с около 40 % от капацитета си. Не достатъчно се оползотворява потенциала за използване на енергия, произвеждана от р. Янтра и р. Дряновска.

Енергийната мрежа на общината има една подстанция 110/20 kV, захранвана от два далекопровода. Селищата се захранват от мрежи от средно напрежение 10 и 20 kV, като общината разполага с 157 трафопоста, от които 120 са на ЕНЕРГО-ПРО Варна ЕООД.

В териториалния обхват на община Дряново селищните структури и прилежащите им промишлените зони не са газифицирани и не се осигурява употребата на природен газ за битови и промишлени нужди.

Издадени са 26 бр. разрешения за строеж на фотоволтаични електроцентрали на територията на общината с обща инсталирана мощност 2511 kW.

➤ **Състояние на уличното осветление**

В системата “Улично осветление” през изминалите години е извършена цялостна реконструкция като са заменени използваните до тогава 1 254 бр. енергоемки живачни лампи с мощност 250W с нови компактни луминесцентни лампи с мощност от 36W. Отделно има частично възстановяване на разрушени касети за улично осветление и подмяна на електромери.

➤ **Състояние на общинския сграден фонд**

Сградният фонд на община Дряново е създаден с течение на годините и с цел за задоволяване на потребностите ѝ. Той е разнообразен и разделен по целеви групи, определени по функции и предназначение за по-лесното и бързо оценяване на енергийното потребление във всяка от групите.

➤ **Реализирани проекти по енергийна ефективност**



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

1. Проект „Саниране, вътрешен ремонт, реконструкция на отоплението и вертикална планировка на бази „Детелина” и „Иглика” към ЦДГ „Детелина” и детски ясли – град Дряново”, завършен през 2010 год. и финансиран от Оперативна програма "Регионално развитие".
2. Проект "Подмяна на дограма и топлоизолация на фасадата на „Дом за възрастни с деменция“ – гр. Дряново", изпълнен през 2011 год. и финансиран от Проект "Красива България".
3. Проект „Основен ремонт на покрив и фасади на сградата на Социални грижи“, изпълнен през 2011 год. и финансиран от Проект "Красива България".
4. Проект "Внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградите на СОУ "М. Райкович" и ПГИ "Р. Стоянов", завършен през 2012 год. и финансиран от Оперативна програма "Регионално развитие".
5. Проект “Ремонт фасади и покрив на административната сграда на община Дряново”, изпълнен през 2013 год. и финансиран от Проект "Красива България".
6. Проект „Ремонт покрив и фасади на сградата на Бюро по труда и Данъчна служба – гр.Дряново“, изпълнен през 2014 год. и финансиран от Проект "Красива България".
7. Проект „Спортна зала към център за рехабилитация и интеграция на хора с увреждания чрез физическа култура и спорт“, завършен през 2014 год., финансиран от Публична инвестиционна програма „Растеж и устойчиво развитие на регионите“. С проекта се реконструира и доборудва закритата спортна база приспособена за хора с различни физически и умствени увреждания и възрастни хора. Направени са инсталации за отопление с пелети, климатизация и вентилация.
8. Проект: Ремонт покрив и фасади на административната сграда на Кметство село Царева ливада“ финансиран от Проект "Красива България" през 2017 г.

4.2 ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ. БАРИЕРИ

Основен проблем е ниската енергийна ефективност на икономиката. Българската икономика е много по-енергоемка в сравнение с икономиките на останалите страни членки на ЕС. Енергийното потребление, измерено като тон нефтен еквивалент на 1 000 щ.д. БВП възлиза на 1.57. В Чехия енергийното потребление е 0.74, в Румъния – 1.28, а средното потребление за ЕС – 0.15. Високата енергийна интензивност на икономиката я прави силно зависима от цените на суровия петрол.

За изготвянето на един работещ и балансиран план за Енергийна Ефективност е необходима солидна подготовка: събиране на информация за разходите и текущото състояние за енергийното потребление по тримесечие за няколко години на всички общински и държавни обекти, определяне на приоритетни обекти и изготвяне на тяхното енергийно обследване. Определяне на икономически обосновани мерки за намаляване на енергийното потребление – одитиране на съответните обекти. Едва тогава следва търсенето на средства за



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

осъществяването на предвидените в съответните одити мерки по увеличаване енергийната ефективност на експлоатацията на дадения обект.

Един от основните проблеми в община Дряново е фактът, че все още няма газифицирани населени места в общината. Обществените и частни сгради се отопляват предимно на твърдо гориво и електрическа енергия. Основните сгради с обществени функции на територията на Община Дряново се отопляват както следва:

№	СГРАДА С ОБЩЕСТВЕНИ ФУНКЦИИ	РЗП /КВ.М/	НАЧИН НА ОТОПЛЕНИЕ
1	Целодневна детска градина "Детелина" - база "Иглика", гр. Дряново	1202	Пелети
2	СОУ "Максим Райкович" - корпус 1 (бивша сграда на ПГИ "Рачо Стоянов") сградата е арх. паметник на културата	2626	Нафта
3	СОУ "Максим Райкович" - корпус 2, гр. Дряново	3418	Не се отоплява
4	СОУ "Максим Райкович" - физкултурен салон, гр. Дряново	291	Не се отоплява
5	ПГИ "Рачо Стоянов" (бивша сграда ОУ "Кирил и Методий"), гр. Дряново	5227	Има инсталация на Нафта, предвид натовареността на сградата се използват климатици
6	Поликлиника (бивша Общинска многопрофилна болница), гр. Дряново	6896	Не се отоплява
7	Дом за възрастни с деменция, гр. Дряново, гр. Дряново	1705	Ел. енергия
8	Дом за възрастни с психични разстройства, с. Радовци	2672	Нафта
9	"Детска ясла Дряново"	1308	Пелети/ Резервен вариант Нафта
10	Целодневна детска градина "Детелина" - база "Детелина", гр. Дряново	1400	Пелети/ Резервен вариант Нафта
11	Социални грижи (ДСП), гр. Дряново	653	Ел. енергия
12	Административна сграда на Общинска администрация - Дряново	1398	Пелети/ Резервен вариант Нафта
13	Народно читалище "Развитие - 1869 г.", гр. Дряново	2850	Не се отоплява
14	ОУ "Васил Априлов" с пансион в с. Гостилица /училището е закрито през 2014 г. и в момента сградата е необитаема/	1496	Не се отоплява
15	Народно читалище "Христо Ботев - 1894 г." в с. Гостилица	1680	Не се отоплява
16	Административна сграда - Кметство с. Гостилица	400	Твърдо гориво/ел. енергия
17	ПГ "Димитър Крушев" - учебна сграда с общежитие, гр. Дряново /училището е закрито през 2014 г. и в момента сградата е необитаема/	2770	Не се отоплява
18	Склад на "Гражданска защита", гр. Дряново	363	Ел. енергия
19	Народно читалище "Върбан Генчев - 1924" в с. Царева ливада	1420	Не се отоплява
20	Основно училище в с. Царева ливада /сградата е неизползваема/	1080	Не се отоплява
21	Административна сграда - Общинска служба "Местни данъци и такси", гр. Дряново	756	Ел. енергия
22	Рехабилитационен и интеграционен комплекс /Спортна зала- Дряново/	792	Пелети/Ел. енергия
23	Исторически музей – Дряново /Музей "Колю Фичето"/	600	Ел. енергия
24	Икономова къща - Художествена галерия /Архитектурен паметник на културата с национално значение/	496	Ел. енергия

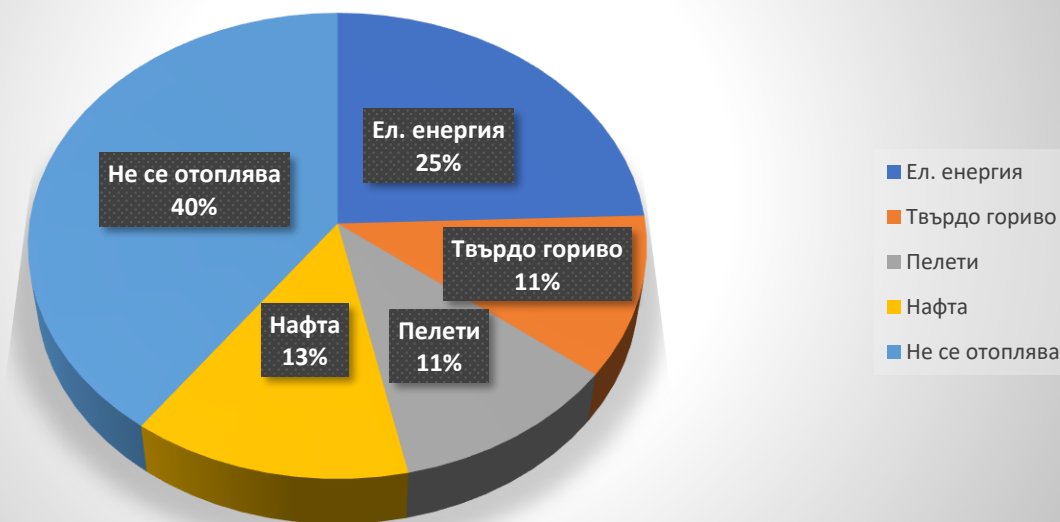


План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

25	Лавчиева къща - Исторически музей /Архитектурен паметник на културата с национално значение/	462	Ел. енергия
26	Читалище и Кметство с. Скалско	1046	Твърдо гориво
27	Читалищна сграда в с. Янтра /сградата е необитаема/	952	Не се отоплява
28	Народно читалище "Надежда 1925" с. Туркинча	644	Не се отоплява
29	Читалище и Кметство с. Маноя	600	Твърдо гориво
30	Читалище и Кметство с. Денчевци	586	Не се отоплява
31	Читалище и Кметство с. Славейково	570	Не се отоплява
32	Административна сграда - Кметство с. Царева ливада	410	Ел. енергия
33	Целодневна детска градина с. Царева ливада	776	Не се отоплява
34	Административна сграда - Кметство с. Ганчовец	432	Твърдо гориво
35	Административна сграда - Кметство с. Соколово и магазин	380	Твърдо гориво
36	Читалищна сграда в с. Руня	320	Не се отоплява
37	Народно читалище "Ботю Пенев - 1900 г." с. Дългня	273	Не се отоплява
38	Читалищна сграда в кв. Марча /сградата е неизползваема/	256	Не се отоплява
39	Читалищна сграда в с. Керека /използва се само в празнични дни/	250	Не се отоплява

Таблица 2: Отопление на общинския сграден фонд в Община Дряново

Отопление на общински сграден фонд в Община Дряново



Фигура 2: Отопление на общинския сграден фонд в Община Дряново

Отсъствието на достатъчен брой модерни енергийно-ефективни методи за отопление на обществените сгради в Община Дряново се дължи на липсата на целеви средства в общинския бюджет за финансиране и разработване на проекти по енергийна ефективност и изготвянето на съответните одити.

Липсва все още необходимата психическа нагласа на всички нива на управление, както в обществения, така и в частния сектор, за приоритетността на работата по енергийна



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

ефективност, което се дължи на липсата на стимули за рационално енергопотребление, внедрените мерки по ЕЕ не могат да се усетят веднага от всички граждани, като например асфалтирането на една улица или изграждането на малък инфраструктурен обект. От друга страна стои и недостатъчната осведоменост на потребителите за възможностите за намаляване на консумацията, недостатъчната институционална база, затруднения достъп до инвестиции по проектите за ЕЕ и други.

Голяма част от общинските сгради и частните домове използват за отопление твърдо гориво. Почти съща е ситуацията и с въглищата използвани за отопление, забелязва се увеличение на консумацията. Всички тези проблеми водят до влошаване качеството на атмосферния въздух. Около 3 % от отопляемите сгради на територията на общината, използват за отопление пелети, които са по-екологични, в сравнение с останалите твърди горива.

Нарастващото потребление на енергия и свързаните с него икономически, екологични и социални проблеми налагат акцентирание на вниманието на българските общини върху въпроса за енергийната ефективност.

Необходимо е насърчаване на енергийната ефективност чрез система от мерки и дейности на национално, отраслово, областно, общинско равнище като основен фактор за повишаване конкурентоспособността на икономиката, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда.

4.3 ВИЗИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

Производството на електроенергия с малки изключения не е приоритет на никоя от фирмите в Община Дряново. То се реализира единствено в производството и доставката на топлина в рамките на отоплителните инсталации на отделните сгради.

За да се постигне енергийна ефективност при консумацията на енергия е необходимо да се направят енергийни обследвания на обектите и се установят рентабилните мерки за реализиране на икономии и подобряване на комфорта на обитаване в сградите. Реализирането на мерки за енергийна ефективност е в интерес не само на общините и държавата, а и на обществото като цяло. Това е невъзможно без координация и взаимодействие между всички слоеве.

Трябва да се отбележи и добрата екологична страна на енергоефективната политика. Комбинацията между екологични и енергоикономични действия може да е сериозен аргумент при кандидатстване за финансиране от специализирани фондове.

На основание чл. 38, ал.3 от ЗЕЕ, на задължително сертифициране подлежат всички сгради за обществено обслужване в експлоатация с **разгъната застроена площ над 250 м²**, като собствениците на тези сгради са длъжни да изпълнят мерките за повишаване на енергийната ефективност, предписани от обследването за енергийна ефективност, в тригодишен срок от датата на приемане на резултатите от обследването.

№	Обекти в община Дряново без изготвени обследвания за ЕЕ с разгъната площ над 250 м ²	Рзп /кв.м/
1	Целодневна детска градина "Детелина" - база "Детелина", гр. Дряново	1400
2	Социални грижи (ДСП), гр. Дряново	653



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

3	Административна сграда на Общинска администрация - Дряново	1398
4	ОУ "Васил Априлов" с пансион в с. Гостилица /училището е закрито през 2014 г. и в момента сградата е необитаема/	1496
5	Народно читалище "Христо Ботев - 1894 г." в с. Гостилица	1680
6	Административна сграда - Кметство с. Гостилица	400
7	ПП "Димитър Крушев" - учебна сграда с общежитие, гр. Дряново /училището е закрито през 2014 г. и в момента сградата е необитаема/	2770
8	Склад на "Гражданска защита", гр. Дряново	363
9	Народно читалище "Върбан Генчев - 1924" в с. Царева ливада	1420
10	Основно училище в с. Царева ливада /сградата е неизползваема/	1080
11	Административна сграда - Общинска служба "Местни данъци и такси", гр. Дряново	756
12	Рехабилитационен и интеграционен комплекс /Спортна зала Дряново/	792
13	Изторически музей – Дряново /Музей "Колю Фичето"/	600
14	Икономова къща - Художествена галерия /Архитектурен паметник на културата с национално значение/	496
15	Лавчиева къща - Исторически музей /Архитектурен паметник на културата с национално значение/	462
16	Читалище и Кметство с. Скалско	1046
17	Читалищна сграда в с. Янтра /сградата е необитаема/	952
18	Народно читалище "Надежда 1925" с. Туркинча	644
19	Читалище и Кметство с. Маноя	600
20	Читалище и Кметство с. Денчевци	586
21	Читалище и Кметство с. Славейково	570
22	Административна сграда - Кметство с. Царева ливада	410
23	Целодневна детска градина с. Царева ливада	776
24	Административна сграда - Кметство с. Ганчовец	432
25	Административна сграда - Кметство с. Соколово и магазин	380
26	Читалищна сграда в с. Руня	320
27	Народно читалище "Ботю Пенев - 1900 г." с. Длъгня	273
28	Читалищна сграда в кв. Марча /сградата е неизползваема/	256
29	Читалищна сграда в с. Керека /използва се само в празнични дни/	250

Таблица 3. Обекти в община Дряново без изготвени обследвания за ЕЕ с разгъната площ над 250 м²

5. ЦЕЛ И ОБХВАТ

Основните цели на Плана за енергийна ефективност и програмата за неговото изпълнение са да бъдат идентифицирани възможните дейности и мерки, които да доведат до енергийни спестявания в сгради с вече изпълнени първични енергоспестяващи мерки – детски ясли, детски градини, училища и административни сгради, както и да продължи енергийното обследване на общинските сгради и последващото изпълнение на предписаните мерки.

Политиката на община Дряново по отношение на ЕЕ се базира на общински „План за развитие на община Дряново 2014-2020”.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

Община Дряново определя следните цели в програмата за енергийна ефективност.

- Намаляване на разходите за горива и енергия;
- Намаляване бюджетните разходи за енергия;
- Намаляване на замърсяването на околната среда - намаляване на вредните емисии в атмосферата;
- Подобряване на качеството на енергийните услуги;
- Изграждане/реиновация на инфраструктура, енергоспестяващо улично осветление и нови ВЕИ.

5.1 ПОДЦЕЛИ

1. Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради:

- Извършване обследване за енергийна ефективност на обществени общински сгради в експлоатация, с обща разгърната площ над 250 кв.м;
- Изолация на външни стени;
- Изолация на под;
- Изолация на покрив;
- Подмяна на дограма;
- Енергоспестяващи мерки по котелни инсталации;
- Енергоспестяващи мерки по прибори за измерване, контрол и управление;
- Енергоспестяващи мерки по сградни инсталации;

2. Намаляване на разходите за улично осветление в населените места;

3. Намаляване разходите за енергия в сгради и системи, финансирани от и общински бюджет, чрез:

- Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови такива;
- Внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки;

4. Повишаване нивото на:

- Обучения по енергиен мениджмънт на специалисти от общинската администрация;
- Информираност, култура и знания на ръководния персонал на общинските обекти;
- Експерти и специалисти в общинската администрация за разработване и реализиране на проекти по енергийна ефективност;
- Квалификация на експлоатиращия персонал.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

5. Създаване на информационна система за енергопотреблението на сгради и системи, общинска собственост, за изготвяне на анализи и прогнози, Енергийно обследване на сгради и системи, Сертификати и др. Съгласно действащото законодателство.

Средства за постигане на подцелите на плана за Енергийна ефективност на Община Дряново са следните:

1. Консултации:

- Разясняване на необходимостта и ползите от извършване на енергийно обследване;
- Установяване наличието на потенциал за спестяване на енергии;
- Набелязване на конкретни мерки за енергоспестяване;
- Търсене на консултанти, фирми и институции специализирани в областта на енергийните обследвания.

2. Реализация на дейности:

- Вземане на решение за разработване на конкретни обекти;
- Организиране на обществено представяне и популяризиране на изпълнени проекти с успешнореализирани мерки по енергийна ефективност;
- Популяризиране на опита на други общини в сферата на енергоспестяването и търсене на възможности за прилагането му при нас.

3. Възможности за финансиране:

- Кандидатстване в международни енергийно-ефективни проекти и фондове;
- Ползване на инвестиционни кредити на банкови институции;
- Собствени средства на общината;
- Кандидатстване по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.;
- Други.

4. Общински мероприятия:

- Упражняване на контрол на начина на стопанисване и поддръжка на сградите и поддръжания комфорт в тях;
- При извършване на обществени поръчки определяне на критерий за оценка- енергийна ефективност и опазване на околната среда;
- Енергоефективните мероприятия да се изпълняват с приоритет.
-

5.2 ПОТЕНЦИАЛ

При разработването на плановете за енергийна ефективност се прилага метода на приоритетните целеви групи, като се разглеждат нуждите на групи крайни потребители със сравним модел на потребление на енергията.

Изборът на целеви групи се извършва след преценка на направените разходи за енергия в натурално и стойностно изражение, потенциала за реализиране на икономии, социалната значимост, нивото на комфорт, степента на влияние на структурите на администрацията, желанието на отделните структури към общината и др.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

Възможностите за реализиране на проекти за енергийна ефективност в Община Дряново се насочват в три сектора :

- Сектор "Сграден фонд" с целеви групи - детски градини, училища, социални домове и административни сгради;
- Сектор "Услуги" с целева група "Улично осветление" и осветление в административните сгради;
- Сектор "Възобновяеми енергийни източници".

В сектор "Сграден фонд" най- ефективните енергоспестяващи мерки са:

- Подмяна на дограма;
- Топлоизолация на външни стени;
- Топлоизолация на покрив;
- Топлоизолация на под;
- Електрически инсталации- оптимизация на електрическа система – подмяна на осветителни тела и кабели;
- Отоплителни инсталации- изграждане и модернизация на отоплителни инсталации, в т.ч. вътрешно отоплителни инсталации, абонатни станции при сгради с централизирано топлоснабдяване, котелни инсталации (газови, на твърдо гориво, електрически и комбинирани);
- Монтаж на соларни инсталации;
- Изграждане на фотоволтаични електроцентрали за производство на електрическа енергия;
- Други мерки за прилагане на възобновяемите енергийни източници.
- Всички други мерки, които биха довели до повишаване на енергийната ефективност в административните сгради на Община Дряново.

В сектор "Услуги" най-ефективните енергоспестяващи мерки са: Подобряване на енергийните характеристики на енергийните системи:

- Обследне за енергийна ефективност на системата и анализи;
- Повишаване на енергийната ефективност на уличното осветлението чрез внедряване на определени мерки по дейности;
- Оптимален режим за включване и изключване на уличното осветление;
- Система за мониторинг на уличното осветление;
- Въвеждане на енергоефективни уреди;
- Подмяна на осветителните тела с енергоспестяващи в общинските сгради;
- Оптимизиране броя на осветителните тела.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

В сектор "Възобновяеми енергийни източници" могат да се приложат мерки за енергийна ефективност както в общинския сектор така и по инициатива на частни ползватели и инвеститори. Целта е намаляване използването на горива, замърсяващи по-малко околната среда и растящите изисквания на населението по отношение на опазването на околната среда и подобряване на качеството на живот, предотвратяването и решаването на екологичните проблеми в общината ще се предприемат действия за повишаване информираността на живеещите за възможностите за въвеждане и използване на енергия от възобновяеми енергийни източници. През последните години нараства интересът към слънчевите колектори и системи за затопяне на вода, тъй като за нашата климатична зона слънчевите системи могат да доставят от 50 до 75 % от потребностите от топла вода.

5.3 ПРИОРИТЕТИ

Приоритет 1: Прилагане на интегриран пакет от мерки за подобряване на енергийната ефективност на общински сграден фонд в Община Дряново, повишаване на енергийната ефективност в обектите, които се издържат чрез общинския бюджет и реализиране на икономия на енергия след прилагане на ЕСМ. Очаквани резултати:

- Подобряване на комфорта на обитаване в обществените сгради и постигане на нормативно определените параметри на средата за отопление и осветление;
- Намаляване на консумацията на енергия;
- Оптимизиране на бюджетните разходи в резултат на постигнатите икономии на енергия от изпълнените енергоефективни мерки, спрямо нормативно определените за предходни периоди;
- Намаляване на емисиите от CO₂;
- Удължен експлоатационен срок на общинските сгради, на техните инсталации и съоръжения.

Приоритет 2: Прилагане на интегриран пакет от мерки за подобряване на енергийната ефективност в публичната инфраструктура, и реализиране на икономия на енергия след прилагане на ЕСМ. Очаквани резултати:

- Подобри енергийни характеристики на сградния фонд и подобрен енергиен комфорт за работещи и посетители;
- Намаляване на разходите за енергия за отопление в публичния сектор;
- Намаляване на въглеродните емисии генерирани в публичния сектор.

Приоритет 3: Повишаване на енергийната ефективност на уличното осветление в община Дряново. Очаквани резултати:

- Намаляване на консумацията на електрическа енергия;
- Подобряване на нивото на уличното осветление в съответствие с българския стандарт за улично осветление;



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

- Намаляване на преките разходи на Община Дряново за улично осветление при осигурено високо качество на осветлението;
- Осигуряване на безопасно движение на моторните превозни средства и повишаване сигурността на движение на пешеходците в тъмната част на денонощието и създаване на комфортна нощна атмосфера.

Приоритет 4: Оползотворяване на енергията от възобновяеми енергийни източници - инсталиране на системи използващи възобновяеми енергийни източници в сгради – общинска собственост/соларни и фотоволтаични инсталации, термопомпи, биомаса/. Очаквани резултати:

- Намаляване на разходите за енергия за отопление в публичния сектор;
- Намаляване на въглеродните емисии генерирани в публичния сектор.

5.4 ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В НАПРАВЛЕНИЯ ИЗВЪН ЮРИСДИКЦИЯТА НА ОБЩИНА ДРЯНОВО

ИНДУСТРИЯ

За повишаване на енергийната ефективност на общинско ниво трябва да се приложат следните мерки:

- Изграждане на информационна система за състоянието на Енергийната ефективност (чл.5, ал.2, т.11 от ЗЕЕ);
- Изграждане на информационна база за препоръчителни мерки, специфични за съответната област.
Включване на проекти по ЕЕ, целящи:
- Намаляването на енергийното потребление в енергоемките сектори на промишлеността
- Въвеждане на енергоефективно осветление в промишлени предприятия;
- Оптимизиране на отоплението на големи промишлени цехове и т.н.

БИТ И УСЛУГИ

Делът на използваната в бита и услугите енергия варира като крайното енергийно потребление има тенденция към повишаване.

За рационализиране на енергийното потребление в сектора, в зависимост от спецификата, трябва да се приложат следните действия:

- Повишаване на ЕЕ на отоплението чрез подобряване енергийните характеристики на сградите/топлоизолация на ограждащите елементи и конструкции;
- Подобряване на индивидуалното отопление чрез:
- Подобряване на ЕЕ на горивни и отоплителни уредивъвеждане на модерни отоплителни системи на биомаса - котли на дървесни брикети, дървени стърготини или пелети с автоматично горивоподаване и регулиране на горивния процес;



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

- Осигуряване на нисколихвени заеми за населението при закупуване и инсталиране на енергоефективни индивидуални отоплителни системи в домакинствата;
- Използване на слънчевата енергия за БГВ;
- При избор на електрически прибори и съоръжения предимство да имат тези, които отговарят на европейските норми;
- Въвеждане на малки ко-генеративни инсталации в частни обекти на територията на Община Дряново;
- Намаляване на енергоемкостта на уличното осветление.

6. ИЗБОР НА ПРОГРАМИ, ДЕЙНОСТИ И МЕРКИ

На следващата таблица е представена Общинската Програма за енергийна ефективност на Община Дряново в обхвата на Плана за енергийна ефективност за периода 2018 – 2020 година:

№	Приоритет	Мярка/Дейност	Обект	Срок	Индикативна стойност
1	Приоритет 1 Приоритет 2 Приоритет 3	Извършване на енергийни обследвания и сертифициране на обекти, общинска собственост и общинското улично осветление	1. СОУ "Максим Райкович" - корпус 1 (бивша сграда на ПГИ "Рачо Стоянов") сградата е арх. паметник на културата		
			2. Народно читалище „Развитие-1869“, гр. Дряново	1. 2018-2019 г.	1. 2000 лв.
			3. Административна сграда на Общинска администрация - Дряново	2. 2018-2019 г.	2. 2500 лв.
			4. Административна сграда - Общинска служба "Местни данъци и такси", гр. Дряново	3. 2018-2020 г.	3. 2800 лв.
			5. Общинско улично осветление на територията на гр. Дряново	4. 2018-2020 г.	4. 2000 лв.
			5. 2018-2020 г.	5. 8000 лв.	
2	Приоритет 1 Приоритет 2 Приоритет 4	Прилагане на мерки за енергийни спестявания в обекти	1. СОУ "Максим Райкович" - корпус 1 (бивша сграда на ПГИ "Рачо Стоянов") сградата е арх. паметник на културата	1. 2018-2020 г.	1. 900 000 лв.
				2. 2018-2020 г.	2. 1 000 000 лв.
				3. 2018-2020 г.	3. 300 000 лв.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

		общинска собственост	2. Народно читалище „Развитие-1869“, гр. Дряново 3. Административна сграда - Общинска служба "Местни данъци и такси", гр. Дряново		
3	Приоритет 1 Приоритет 2 Приоритет 4	Привличане на инвестиции и реализиране на мерки за ЕЕ чрез финансиране на проекти по различни финансови схеми	1. СОУ "Максим Райкович" - корпус 1 (бивша сграда на ПГИ "Рачо Стоянов") сградата е арх. паметник на културата 2. Народно читалище „Развитие-1869“, гр. Дряново	1. 2018-2020 г. 2. 2018-2020 г.	1. 900 000 лв. 2. 1 000 000 лв
4	Приоритет 1 Приоритет 2	Прилагане на енергиен мениджмънт в обекти, общинска собственост	1. Народно читалище „Развитие-1869“, гр. Дряново	1. 2018-2020 г.	1. 20 000 лв.
5	Приоритет 4	Организиране и провеждане на информационни дни, семинари, курсове и обучения с цел повишаване познанията и културата на гражданите и бизнес сектора в областта на ЕЕ и ВЕИ	1. Информационна кампания в Община Дряново	1. 2018-2020 г.	1. 4 000 лв.
6	Приоритет 4	Провеждане на обучения за служителите в администрацията в областта на ЕЕ и ВИЕ и управлението, изпълнението и реализацията на такъв тип проекти	1. Обучения за служителите в Община Дряново	1. 2018-2020 г.	1. 2 500 лв.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

7	Приоритет 4	Сътрудничество с други общини, които имат повече опит в областта на ЕЕ и ВЕИ и обмяна на опит и мултиплициране на резултати и добри практики. Проучване и определяне потенциала на общината за използване на ВЕИ в сгради.	1. Проведена среща 2. Проучване	1. 2018-2019 г. 2. 2019-2020 г.	1. 1500 лв. 2. 8000 лв.
---	-------------	--	------------------------------------	------------------------------------	--

7. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО

Максимално точното предвиждане за очакваните ефекти от изпълнението на мерките ще даде възможност за цялостна технико-икономическа оценка на плана за енергийна ефективност на Община Дряново. Най-важните резултати, които ще се постигнат с реализирането на програмата, са следните:

- Икономия на топлинна енергия;
- Икономия на електрическа енергия;
- Икономия на горива;
- Намалени емисии парникови газове;
- Икономия на средства.

За някои от мерките е възможно да се получи сравнително дълъг срок на откупуване, но в тези случаи трябва да се има предвид тяхната екологичната значимост. Освен това, е важно да се подчертае, че ефектът от реализирането на дейностите и мерките се изчислява на база на действащите в момента цени на топлинната и електрическата енергия и на горивата. Тези цени ще продължават да се повишават, вследствие на непрекъснато растящите цени на горивата на международните пазари, поради което срокът на откупуване ще бъде по-малък, в сравнение с направените изчисления.

Допълнителна предпоставка за намаляване на срока на възвръщаемост на инвестициите е и бъдещата възможност за търговия на спестени емисии на парникови газове. Освен горните практически резултати, изпълнението на програмата за енергийна ефективност ще доведе до:

- Опазване на околната среда;



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

- Забавяне на процеса на изчерпване на природните енергийни ресурси;
- Подобряване на условията и стандарта на живот на хората;
- Диверсифициране на енергийните доставки и намаляване на зависимостта на крайните клиенти от цените на горива и енергии;
- Създаване на нови пазарни възможности за търговци (производители, фирми за услуги и т.н.) и разкриване на нови работни места;
- Създаване на конкуренция между основните енергийни доставчици и по-голяма сигурност на доставките;
- Подпомагане постигането на устойчиво развитие и подобряване на показателите на околната среда, свързано с изпълнение на поетите задължения от Република България по Протокола от Киото към Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, ратифициран от Народното събрание със закон от 16.03.1995 г.

8. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Като се отчита специфичният характер и сложността на всеки конкретен обект, както и спецификата и вида на избраните мерки, дейности и проекти е препоръчително Плана за енергийна ефективност на Община Дряново да се изпълнява следвайки нормативно определената етапност, например:

- **Обследване за енергийна ефективност на сгради и системи** – детайлно обследване на енергийната ефективност на общинските сгради и на ситемите за улично осветление, анализ на фактическите енергийни баланси и идентифициране на проектите;
- **Инвестиционно намерение** - това включва извършването на определени проучвания, с които се цели да се установи дали е целъсъобразно осъществяването на инвестиционното намерение, начините и мащаба на изпълнението му и др.
- **Предварително проучване** – необходимо е да се направи предварително /т. нар. предпроектно/ проучване за състоянието на обектите, в които е предвидено да бъдат реализирани мерки и дейности за намаляване на енергийното потребление – състояние на съоръженията, конструкциите, енергийните системи, изследване на енергийните разходи за последните години и др.
- **Инвестиционен проект** – разработване на инвестиционен проект е необходимо в някои случаи, поради спецификата и обема на предвидените дейности.
- **Подготовка и изпълнение на строителството** – това включва подготовка на всички необходими документи и извършване на съответните строително-монтажни дейности за постигане на поставената цел.
- **Мониторинг** – за установяване на намалението на енергийното потребление след реализацията на съответните дейности и мерки, следва да се извършват ежемесечно отчитане и записване на параметрите от измервателните уреди, инструктаж на техническия персонал по поддръжката на инсталациите и др.



9. НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ПЛАНА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ НА ОБЩИНА ДРЯНОВО

Наблюдението на изпълнението на Общинския план за енергийна ефективност на Община Дряново 2018-2020 г. се извършва от Областния съвет по енергийна ефективност и от Агенцията за устойчиво енергийно развитие - ециализирана структури сформирани по силата на Закона за енергийната ефективност за осъществяване на взаимодействие с органите на държавната власти и местно самоуправление при изпълнение на мерките за енергийна ефективност. Тя ежегодно събира и обобщава информация за изпълнението на плановете за енергийна ефективност.

Наблюдението и контролът на плана и на общинската програма по ЕЕ продължава през целия период на действие. Събраната информация, сравнението и направените изводи се оформят в доклад. Въз основа на тези доклади се изготвя отчета за изпълнение на програмата всяка година. Той се представя на заседание на Общински съвет от кмета на община Дряново до края на първото тримесечие на следващата година (при приемане на бюджета за всяка следваща година).

Процесът по наблюдение и контрол изисква формулирането на ясни, точни, конкретни, измерими и лесни за отчитане показатели за успешна реализация на плана, които да бъдат одобрени от общинската администрация. Примери за такива показатели са посочените по-долу:

- Постигане на формулираните качествени и количествени цели и задачи на плана;
- Създаване на условия за повторемост и мултиплициране на резултатите от осъществени добри практики от реализирания план;
- Въздействие на изпълнената програма върху други области, свързани с планирането и развитието на Община Дряново;
- Ефикасност и ефективност на управлението на програмата.

За успешното реализиране на политиката по ЕЕ е необходимо да се наблюдава изпълнението на инвестиционните програми и да се прави периодична оценка на постигнатите резултати. Обективната оценка на изпълнението на програмите за ЕЕ изисква да се прави съпоставка между вложените финансови средства и постигнати резултати.

10. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

В момента Община Дряново не разполага със собствени финансови средства за инвестиции в проекти по енергийна ефективност. В интерес на всяка община е да реализира подобни проекти, тъй като те изразходват значителни средства от бюджета си за енергийни ресурси. Реализирането им не само облекчава общинските бюджети, но и води до повишаване на благосъстоянието на жителите на общината, респективно на цялата област. Те са



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

атраktivни и изгодни, тъй като генерират енергоспестяващи ефекти, а не разходи. При реализирането на проекти за подобряване на енергийната ефективност няма дълги периоди на строителство и средствата започват да се възстановяват веднага след влагането им. Инвестирането в енергийната ефективност не е самоцел, а средство за намаляване на разходите, подобряване на националната конкурентоспособност, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда, както и средство за борба с бедността и създаване на допълнителна заетост.

По-долу са посочени начините за осигуряване на финансиране на проекти по ЕЕ.

10.1. ФОНД “ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ”

По силата на Закона за енергийна ефективност е създаден фонд “Енергийна ефективност” (глава IV от ЗЕЕ). Фондът управлява финансовите средства, предоставени за инвестиционни проекти за развитие на ЕЕ, съобразно с приоритетите, заложи в краткосрочните и дългосрочните програми по ЕЕ, 14 приети от Министерския съвет (чл.23 ал.1 от ЗЕЕ). Средствата на фонда следва да се разходват за възмездно финансиране на проекти за развитие на ЕЕ и гаранционна дейност по кредити от финансово-кредитни институции (чл.26 от ЗЕЕ). Фондът може да предоставя нисколихвени кредити за проекти в публичния и частния сектори и да осигурява гаранции на инвестициите.

10.2. БАНКОВИ ЗАЕМИ

За финансовите институции (най-вече за международните финансови институции, но и за местните банки), единичните проекти за енергийна ефективност, не представляват особен интерес, тъй като размерът на инвестициите не е голям. Това налага пакетно предлагане на проектите за енергийна ефективност (обединяване на сходни проекти в програми), а оттук и взаимодействие на национално ниво между различните областни и общински програми. Всяка община може да опише потенциални малки проекти, подходящи за пакетно предлагане, съвместно с други общини. За получаване на инвестиции е възможно и включването на проекти или малки програми за енергийна ефективност като част от голям инвестиционен проект, за получаване на добавъчен кредит. В момента съществуват следните възможности за осигуряване на финансови средства:

- Обединена българска банка АД финансира инвестиции, свързани с енергийната ефективност и с благоприятен ефект върху околната среда, по своя Програма за енергийна ефективност;
- ЕБВР ще финансира с 50 млн. евро малки проекти по ЕЕ (предимно в индустрията) и ВЕИ в частния сектор чрез откриване на кредитна линия в местни банки (ОББ АД, Българска пощенска банка АД, Юнионбанк). Заемите по кредитната линия ще бъдат съчетани с безвъзмездна помощ от Международния фонд Козлодуй в размер на 10 млн. евро, предназначена за финансово структуриране на тези проекти.

10.3. ПРОГРАМИ, ФОНДОВЕ

Цялостно или частично финансиране на инвестиционните програми може да бъде осигурено чрез национални или чужди фондове и международни програми. По-важните



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

националните фондове и програми, които предлагат възможности за кредитно или безвъзмездно финансиране на проекти за ЕЕ са:

- Фонд „Енергийна ефективност“;
- Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда;
- Държавен фонд “Земеделие”;
- Национален доверителен екофонд и други.

Програми на Европейския съюз, чрез които може да се получи безвъзмездна финансова помощ или ко-финансиране за изпълнение на проекти за ЕЕ са:

- ИСПА (за транспорт и околната среда);
- ПРСР 2014-2020 г.;
- ОП „Иновации и Конкурентоспособност“ 2014-2020 г.;
- ОП „Региони в растеж“ 2014-2020 г.;

Инвестиции за изпълнение на проекти могат да бъдат осигурени и чрез Програмата на правителството на Япония за отпускане на безвъзмездна помощ.

10.4. ИЗПОЛЗВАНЕ НА КОМПАНИИТЕ ЗА ЕНЕРГИЙНИ УСЛУГИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПРОЕКТИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В ОБЩИНИТЕ

Компаниите за енергийни услуги Energy Service Company (ЕСКО) по своята същност представляват самостоятелна форма за реализиране на проекти за енергийна ефективност. В този смисъл те не представляват типичен източник за пряко финансиране на проектите, тъй като на практика те не предоставят финансови средства на собственика на проекта, в случая общината. Този вид финансиране също така се нарича още “Финансиране от трета страна”. Инвестирали свои (или заемни средства) компаниите за енергийни услуги предоставят безвъзмездно, след определен период от време предварително фиксиран в договора, остатъчната стойност на активите придобити в рамките на реализацията на проекта от самите тях. Предполага се, че през този период компанията за енергийни услуги е възстановила направената от нея инвестиция и е реализирала планираната печалба, т.е. за нея процесът на финансиране е приключил.

10.5 ДОГОВОРИ ЗА ЕНЕРГИЙНОЕФЕКТИВНИ УСЛУГИ

Съгласно чл. 65 от ЗЕЕ, енергийноефективните услуги имат за цел комбиниране на доставката на енергия с енергоефективна технология и/или с действие, което обхваща експлоатацията, поддръжката и управлението, необходими за предоставяне на услугата, и водят до проверимо, измеримо или оценимо повишаване на енергийната ефективност и/или спестяване на първични енергийни ресурси. Енергийноефективните услуги се извършват въз основа на писмени договори, сключени между задължените лица - търговци с енергия и крайни клиенти на енергия (каквито са и общините) и включват изпълнението на една или повече дейности и мерки за повишаване на енергийната ефективност, определени в Наредба № Е-РД-04-3 от 04.05.2016 г. на министъра на енергетиката за допустимите мерки за осъществяване на



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

енергийни спестявания в крайното потребление, начините на доказване на постигнатите енергийни спестявания, изискванията към методиките за тяхното оценяване и начините за потвърждаването им.

10.6. ЦЕЛЕВА СУБСИДИЯ ЗА КАПИТАЛОВИ РАЗХОДИ ОТ ЦЕНТРАЛНИЯ БЮДЖЕТ

Източник за финансиране на включените обекти в Инвестиционната програма, като се спазва съотношението на разпределение на целевата субсидия за капиталови разходи, определено със Закона за държавния бюджет на Република България, съответно за местни и делегирани от държавата дейности.

10.7. СЪВРЕМЕННИ ИКОНОМИЧЕСКИ МЕХАНИЗМИ

- Договори с гарантиран резултат;
- Финансиране от трета страна – често използван от предприятия за ЕЕ услуги (чрез ДГР);
- Концесионна разновидност на финансирането от трета страна – по схемата “строителство” (построй) – “експлоатация” (използвай) – “прехвърляне на собствеността” (предай);
- Използване на фондове за рисков капитал (за проекти с повишен риск, чието успешно реализиране води до големи печалби);
- Използване на механизмите по Протокола от Киото – “съвместно изпълнение” или “търговия с емисии”.

11. ОЦЕНКА НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ И ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

При осъществяване на текущ контрол по изпълнението на целите и мерките на Общинския план за енергийна ефективност на Община Дряново 2018-2020 г. съществено значение има процеса на оценяване. Оценка е структуроопределящ елемент на изпълнение на програмния документ и ориентир за правилността на провежданата политика по енергийна ефективност. За Общинския план по енергийна ефективност, в зависимост от времевия хоризонт (2018-2020 г.), се формират междинна оценка и последваща оценка.

Междинната оценка следва да се извършва след първата година на периода на действие на общинския план за енергийна ефективност. В рамките на тази оценка следва да се оценят обобщените резултати от изпълнението му, като се прави и преглед на степента на достигане на формулираните цели и мерки и се отчетат възникналите положителни или отрицателни отклонения. Оценка следва да се извърши с конкретен анализ, въз основа на



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

който да се предвиди съответната реакция. Това реално може да послужи и като начало на евентуално усъвършенстване и актуализация на плана.

За целта е необходимо редовно да се докладва информацията относно:

- Създаване и поддържане на информационна база за състоянието на ЕЕ в общината, оптимизиране на обема и повишаване на достоверността на набираната статистическа информация;
- Резултати от изпълнението и ефектите от плановете по ЕЕ в общината.

С цел наблюдението и контрола на изпълнението на Плана за енергийна ефективност са определени следните индикатори:

- бр. обследвани сгради;
- бр. обновени сгради – общинска собственост;
- бр. подменени осветителни тела с енергоспестяващи;
- извършени реконструкции на улично осветление;
- спестени горива – тон;
- подменени отоплителни инсталации;
- спестена ел. енергия – kWh;
- използвани възобновяеми енергийни източници;
- спестени емисии;

Последващата оценка, която следва да се извърши една година след приключване на срока на действие на плана, трябва да съдържа:

- Оценка на ефективността и ефикасността на използваните мерки, инструменти и ресурси за изпълнението на плана;
- Анализ на факторите при изпълнение на Общинския план по енергийна ефективност;
- Изводи, относно същността и начина на прилагане на общинския план за енергийна ефективност, както и на резултатите от осъществените мерки.
- оценката може да се осъществява от експертите на общинската администрация, но е възможно тя да се извършва от независим експерт.

Наблюдението и оценката трябва да проследяват не само използването на финансовия и ресурсен потенциал, но активно да отчитат настъпващите промени, в резултат на интервенциите. Оптималното осъществяване на дейностите по наблюдение и оценка на изпълнените или нереализирани цели от настоящата програма, ще позволи до голяма степен да се води успешна областна политика по енергийна ефективност.

Мерки за повишаване на енергийната ефективност, очаквани резултати и индикатори за тяхното измерване:

№	Мярка	Очаквани резултати	Индикатори за резултат	Мерна единица на индикатора	Целева стойност на индикатора	Източници на информация
---	-------	--------------------	------------------------	-----------------------------	-------------------------------	-------------------------



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

						за индикаторите
1	Извършване на енергийни обследвания и сертифициране на обекти, общинска собственост и общинското улично осветление	<p>Извършени енергийни обследвания на сградите общинска собственост;</p> <p>Определяне на енергийните характеристики и на сградите;</p> <p>Идентифицирани мерки за подобряване на енергийната ефективност на сградите;</p> <p>Извършено енергийно обследване на системата за улично осветление на територията на Общината;</p> <p>Определяне на енергийните характеристики и на общинската мрежа за улично осветление;</p> <p>Идентифицирани мерки за подобряване на енергийната ефективност на общинската мрежа за улично осветление.</p>	<p>Брой сгради с извършени енергийни обследвания;</p> <p>Брой извършени енергийни обследвания на системата за улично осветление на територията на Общината.</p>	Бр.	<p>4 броя обследвани и сертифицирани обекти;</p> <p>1 бр. енергийно обследване на системата за улично осветление.</p>	<p>Резюмета и доклади от извършени енергийни обследвания на сгради;</p> <p>Резюме и доклад от извършено енергийно обследване на системата за улично осветление на територията на Общината.</p>
2	Прилагане на мерки за енергийни спестявания в обекти	<p>Намаляване на потреблението на енергия от обектите;</p> <p>Повишаване на комфорта на</p>	<p>Брой обновени обекта;</p> <p>Количество спестена Енергия;</p>	Бр.	3 броя обновени обекта	<p>Технически и работни проекти;</p> <p>Протоколи;</p>



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

	общинска собственост	обитаване на обектите; Увеличаване на живота на обектите; Постигане на общинските цели за енергийна ефективност.	Количество спестени емисии.			Актове за въвеждане на мерките в експлоатация.
3	Привличане на инвестиции и реализиране на мерки за ЕЕ чрез финансиране на проекти по различни финансови схеми	Повишаване на ЕЕ на сградите общинска собственост; Придобиване на опит и изграждане на административен капацитет за управление на проекти в областта на ЕЕ.	Брой реализирани проекти в областта на ЕЕ.	Бр.	2 бр. реализирани проекта в областта на ЕЕ	Документация на реализираните проекти.
4	Прилагане на енергиен мениджмънт в обекти, общинска собственост	Оптимално потребление на енергия от обектите общинска собственост; Осигуряване на необходимия топлинен комфорт с минимално възможни разходи Наличие на база данни за потреблен	Брой обекти с енергиен мениджмънт	Бр.	1 бр. обект с енергиен мениджмънт	Документи от изпълнителя на енергиен мениджмънт; Доклад; Протоколи; Сертификат.
5	Организиране и провеждане на информационни дни, семинари, курсове и обучения с цел повишаване познанията и културата на гражданите и	Повишаване на информираността и познанията на гражданите относно ЕЕ и използването на ВЕИ.	Брой проведени информационни кампании.	Бр.	1 бр. проведени информационни кампании.	Публикации в печатни медии.



План за енергийна ефективност на Община Дряново за периода 2018-2020 г.

	бизнес сектора в областта на ЕЕ и ВЕИ					
6	Провеждане на обучения за служителите в администрацията в областта на ЕЕ и ВЕИ и управлението, изпълнението и реализацията на такъв тип проекти	Повишаване на опита и познанията на общинските служители, заети в областта на ЕЕ.	Брой проведени обучения;	Бр.	1 бр. проведени обучения	Сертификати.
7	Сътрудничество с други общини, които имат повече опит в областта на ЕЕ и ВЕИ и обмяна на опит и мултиплициране на резултати и добри практики. Проучване и определяне потенциала на общината за използване на ВЕИ в сгради.		Брой проведени срещи между общини	Бр. Бр.	1 бр. проведена среща 1 Бр. направено проучване	Сертификат. Изготвен документ за определяне на потенциала на общината за използване на ВЕИ в сгради

В съответствие с чл. 12, ал. 5 от Закона за енергийна ефективност органите на държавната власт ежегодно изпращат отчет до изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие.

В съответствие с чл. 12, ал. 7 от ЗЕЕ изпълнителният директор на Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) утвърждава образец на отчет за изпълнението на дейностите и мерките от програмите по енергийна ефективност. Изготвените отчети се представят на хартиен и магнитен носител в Агенция за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) не по-късно от 1 март и се публикуват на интернет страниците на съответните държавни и местни органи. Към образца са разработени и указания за неговото попълване.

За получаване на актуалните форми за отчет и указанията към тях се използва сайта на АУЕР - www.seea.government.bg



12. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изготвянето на общинския план за ЕЕ на Община Дряново 2018-2020 г. е задължителна част от държавната политика по ЕЕ и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването и изпълнението на предвидените в него проекти е част от регионалната политиката за устойчиво развитие.

Мерките по ЕЕ ускоряват икономическия растеж, подпомагат опазването на околната среда, повишават жизнения стандарт на населението в съответния регион и т.н. Много важна част от изпълнението на програмата е периодичната съпоставка с новопостъпилите данни. При необходимост е възможно включване или изключване на обекти съобразено с евентуалното възникване на нови ситуации.

Планът за енергийна ефективност на община Дряново 2018 - 2020 г. е стратегически документ с отворен характер. Той може да бъде усъвършенстван, допълван, променян и изменян на база промени в нормативните документи на национално ниво, както и установените резултати, нуждите и финансовата възможност на Община Дряново.